

18 Φεβρουαρίου, 1994

[ΠΙΚΗΣ, ΝΙΚΗΤΑΣ, ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ, Δ/στές]

ΤΟΥΒΛΟΠΟΙΕΙΑ ΠΑΛΑΙΚΥΘΡΟΥ ΠΙΓΑΣ ΛΤΔ.,

Αιτητές - Εφεσεσιόντες,

ν.

ΜΑΡΟΥΛΑΣ ΠΟΛΥΔΩΡΟΥ ΟΥΣΤΑ (ΑΡ.1),

Καθ' ης η Αίτηση - Εφεσίβλητης.

(Αίτηση στην Πολιτική Έφεση Αρ. 8949)

Έφεση — Απόρριψη έφεσης λόγω μη εμφάνισης του εφεσεσιόντα, δυνάμει της Δ.35, θ.13 των Θεσμών Πολιτικής Δικονομίας — Δεν παρέχεται στο Εφετείο δικαιοδοσία επαναφοράς της, εκτός σε περιπτώσεις όπου η άρνηση επαναφοράς θα παραβίαζε το δικαίωμα που κατοχυρώνεται από
5 το άρθρο 30.3(β) του Συντάγματος.

Ανώτατο Δικαστήριο — Σύμφυτη εξουσία — Εξουσία για επαναφορά έφεσης που απορρίφθηκε λόγω μη εμφάνισης του εφεσεσιόντα κατά την ακρόαση δυνάμει της Δ.35, θ.13 των Θεσμών Πολιτικής Δικονομίας — Παρέχεται σύμφυτη εξουσία για επαναφορά της έφεσης μόνο στις περιπτώσεις όπου η άρνηση επαναφοράς θα ισοδυναμούσε με στέρηση των δικαιωμάτων που δίδονται με το άρθρο 30.3(β) του Συντάγματος.
10

Με αίτησή του ο εφεσεσιών ζήτησε την επαναφορά της έφεσής του που είχε απορριφθεί δυνάμει της Δ.35, θ.13 των Θεσμών Πολιτικής Δικονομίας λόγω μη εμφάνισής του κατά την ακρόαση της έφεσης και μετά από σχετικό αίτημα απόρριψης από τον εφεσίβλητο. Κατά την ακρόαση της αίτησης ο εφεσίβλητος αμφισβήτησε την ύπαρξη δικαιοδοσίας του Εφετείου να διατάξει την επαναφορά έφεσης, και επικαλέστηκε σχετικά την απουσία οποιασδήποτε πρόνοιας στους Θεσμούς για την επαναφορά έφεσης που απορρίπτεται δυνάμει της Δ.35, θ.13 σε αντίθεση με την ύπαρξη τέτοιας ρητής πρόνοιας σε περιπτώσεις απόρριψης έφεσης για άλλους λόγους. Ο αιτητής ισχυρίστηκε ότι υπάρχει σύμφυτη εξουσία του Εφετείου να διατάσσει την επαναφορά έφεσης σε περιπτώσεις όπου κρίνει ορθό και εύλογο.
15
20

Αποφασίσθηκε ότι:

Οι Θεσμοί Πολιτικής Δικονομίας, που υφίσταντο κατά την εγκαθίδρυση της Δημοκρατίας, υπόκεινται κατά την εφαρμογή τους σε εναρμονισμό προς το Σύνταγμα (άρθρο 188.1). Η προσαρμογή αυτή περιορίζει την εξουσία για επαναφορά έφεσης η οποία απορρίπτεται δύναμι της Δ.35, θ.13 των Θεσμών στις περιπτώσεις όπου η επαναφορά έχει ως λόγο την διασφάλιση του δικαιώματος του διαδίκου που κατοχυρώνει το άρθρο 30.3(β) του Συντάγματος.

5

Απόφαση ως ανωτέρω.

Υποθέσεις που αναφέρθηκαν:

10

Markides Europa v. Vassos Eliades Ltd (1984) 1 C.L.R. 189,

Sofocli v. Leonidou (1988) 1 C.L.R. 583,

Γρηγορίου ν. Τραπεζής Κύπρου Λτδ (1992) 1 Α.Α.Δ. 1222,

Rousos v. Republic (1984) 3 C.L.R. 1437,

Rousos v. Republic (1985) 3 C.L.R. 119,

15

Μαγκιάκης (1990) 1 Α.Α.Δ. 1068,

Χριστοδούλου (1991) 1 Α.Α.Δ. 35,

Δημοκρατία ν. Σαμπών (1991) 1 Α.Α.Δ. 848,

P.I.K. και Άλλοι ν. Καραγιώργη και Άλλων (1991) 3 Α.Α.Δ. 159,

Παπαϊωάννου (Αρ.1) ν. Δημοκρατίας (1991) 3 Α.Α.Δ. 659,

20

The United Bible Societies (Gulf) ν. Χατζηγκακού (1990) 1 Α.Α.Δ. 395.

Αίτηση.

Αίτηση από τους εφεσεϊόντες για επαναφορά της έφεσης η οποία απορρίφθηκε βάσει της Δ.35 θ.13 σαν αποτέλεσμα της μη εμφάνισής τους κατά την ακρόαση της έφεσης.

25

Χρ. Τριανταφυλλίδης και Χ. Αρτέμης, για τους Αιτητές - εφεσεϊόντες.

P. Σχίζας, για την Καθ' ής η Αίτηση - εφεσίβλητη.

Cur. adv. vult.

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ: Την απόφαση του Δικαστηρίου θα δώσει ο Δικαστής Γ. Μ. Πικής.

- 5 ΠΙΚΗΣ, Δ.: Η εφεσίβλητη - καθ' ης η αίτηση - αμφισβητεί την ύπαρξη δικαιοδοσίας για την επαναφορά έφεσης η οποία απορρίπτεται βάσει της Δ.35 θ.13, ως αποτέλεσμα της παράλειψης του εφεσείοντα να εμφανισθεί κατά την ακρόαση της έφεσης, και αίτησης του εφεσιβλήτου για την απόρριψή της.
- 10 Αποτελεί κοινή διαπίστωση ότι οι θεσμοί Πολιτικής Δικονομίας δεν παρέχουν εξουσία για την επαναφορά έφεσης που απορρίπτεται βάσει της Δ.35 θ.13. Η απουσία πρόνοιας για την επαναφορά έφεσης που απορρίπτεται κάτω από τις συνθήκες που προβλέπονται από τη Δ.35 θ.13, δεν μπορεί παρά να κριθεί ως ηθελημένη, αναλογιζόμενοι ότι σ' άλλες περιπτώσεις απόρριψης έφεσης, όπως στην περίπτωση που προβλέπεται από τη Δ.35 θ.11 (απουσία και των δύο μερών), παρέχεται εξουσία για την επαναφορά της έφεσης υπό όρους τους οποίους το δικαστήριο ήθελε κρίνει δίκαιο να επιβάλει.
- 15

- 20 Ο δικηγόρος των αιτητών (των εφεσείοντων) υπεστήριξε ότι το Δικαστήριο κέκτηται σύμφυτη δικαιοδοσία να διατάξει την επαναφορά έφεσης η οποία απορρίπτεται κάτω από τις συνθήκες που προβλέπονται από τη Δ.35 θ.13. Προς υποστήριξη της θέσης του επικαλέσθηκε την απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου στη **Markides Europa v. Vassos Eliades Ltd.** (1984) 1 C.L.R. 189. Στην απόφαση
- 25 εκείνη το Εφετείο επέτρεψε το επανάνοιγμα της έφεσης η οποία ολοκληρώθηκε στην απουσία του εφεσείοντα ο οποίος κατά την ορισθείσα ημερομηνία παρέλειψε να εμφανισθεί. Το επανάνοιγμα της έφεσης επιτράπη παρά την απουσία θεσμικής πρόνοιας που να το επιτρέπει ενόψει των ειδικών περιστατικών της υπόθεσης (η επιστολή από το δικηγορικό γραφείο που ορίστηκε ως διεύθυνση επίδοσης των εφεσιβλήτων, δεν έφθασε στον προορισμό της), της απουσίας οποιασδήποτε ένστασης εκ μέρους των αντιδίκων για επαναφορά της έφεσης και, τέλος, “... without laying down a general rule in
- 30 in this respect, we decided to grant the application and allow the applicant to address the Court in this appeal. ...”
- 35

Και σ' ελληνική μετάφραση: “... χωρίς να εγκαθιδρύουμε κανόνα γενικής εφαρμογής σ' αυτό τον τομέα, αποφασίσαμε να εγκρί-

νουμε την αίτηση και να επιτρέψουμε στον αιτητή ν' απευθυνθεί στο Δικαστήριο σ' αυτή την έφεση.".

Η κατάληξη στη *Markides* (ανωτέρω), δεν αποκαλύπτει τη δικαιοδοτική βάση στην οποία στηρίχθηκε η απόφαση του Δικαστηρίου. Σε προηγούμενο στάδιο της απόφασης το δικαστήριο φαίνεται να δέχεται τη θέση ότι (το δικαστήριο) έχει σύμφυτη δικαιοδοσία να επιτρέπει το επανάνοιγμα έφεσης παρά την απουσία θεσμικών διατάξεων που να το επιτρέπουν. Η φύση και τα όρια της σύμφυτης δικαιοδοσίας του δικαστηρίου εξετάστηκαν στη *Sofocli v. Leonidou* (1988) 1 C.L.R. 583. Όπως προκύπτει, σύμφυτη είναι η δικαιοδοσία του δικαστηρίου η οποία ενυπάρχει λόγω της ταύτισής της με το δικαστήριο και της αναγκαιότητας ύπαρξής της για τη λειτουργία του δικαστηρίου ως δικαστηρίου δικαίου. Δεν επεκτείνεται πέραν του ορίου τούτου, ούτε αποτελεί πηγή εξουσίας ανεξάρτητη από το νόμο και τους θεσμούς.

Εκτός από τη *Markides*, ο κ. Τριανταφυλλίδης επικαλέσθηκε και τις πρόνοιες του Άρθρου 30.3(β) του Συντάγματος, όπου διασφαλίζεται ως θεμελιώδες δικαίωμα η παροχή ευκαιρίας για προβολή των ισχυρισμών των διαδίκων ενώπιον του δικαστηρίου. Όπως είχαμε την ευκαιρία να τονίσουμε σε πρόσφατη απόφασή μας στη *Γρηγορίου ν. Τραπέζης Κύπρου Ατδ.* (1992) 1 Α.Α.Δ. 1222, η αποστέρηση των δικαιωμάτων που κατοχυρώνει το Άρθρο 30.3 του Συντάγματος ενέχει τις ίδιες συνέπειες όπως και παρέκκλιση από τα θέσμιμα της δίκαιης δίκης που προβλέπονται στο Άρθρο 30.2 του Συντάγματος, εφόσον η άσκησή τους επιδιώκεται μέσα στα πλαίσια της δικαστικής λειτουργίας και όχι έξω ή σε αντίθεση με αυτά [βλ. *Rousos v. Republic* (1984) 3 C.L.R. 1437. Βλ. επίσης *Rousos and Another v. Republic* (1985) 3 C.L.R. 119, *Μαγκάκης* (1990) 1 Α.Α.Δ. 1068 και *Χριστοδούλου* (1991) 1 Α.Α.Δ. 35].

Το επίμαχο θέμα είναι αν παρέχεται η δυνατότητα επαναφοράς έφεσης παρά την απουσία οποιασδήποτε πρόνοιας στους θεσμούς. Οι λόγοι για τους οποίους επετράπη η επαναφορά, είναι αποκαλυπτικοί του βάθρου στο οποίο στηρίχθηκε η απόφαση. Ό,τι κατέστησε τις συνθήκες "ιδιάζουσες" ("special circumstances") ήταν η απώλεια της επιστολής με την οποία είχε γνωστοποιηθεί στους εφεσείοντες η ημερομηνία ακρόασης της έφεσης. Κάτω από εκείνες τις συνθήκες, η άρνηση επαναφοράς της έφεσης θα ισοδυναμούσε με αποστέρηση του δικαιώματος υποστήριξης της έφεσης ενώπιον του Εφετείου. Αυτός, κρίνουμε, είναι και ο μόνος λόγος ο οποίος προσδιορίζει τη δικαιοδοτική βάση για την απόφαση στη *Markides*. Δεν είναι άσχετη με το θέμα και η νομολογία του Ανωτάτου Δικαστηρίου.

ου σε σχέση με τη δυνατότητα επανανοίγματος έφεσης η οποία επε-
φυλάχθη μετά την ολοκλήρωση των αγορεύσεων των μερών· αυτό
είναι επικτό μόνο εφόσο το επιβάλλει το συμφέρον της δικαιοσύνης
5 ενόψει γεγονότων τα οποία προέκυψαν μετά την επιφύλαξη της
απόφασης [βλ. *Δημοκρατίας ν. Σαμψών* (1991) 1 Α.Α.Δ. 848, *P.I.K.*
και Άλλοι ν. Καραγιώργη και Άλλων (1991) 3 Α.Α.Δ. 159 και *Πα-*
παϊωάννου (Αρ.1) ν. Δημοκρατίας (1991) 3 Α.Α.Δ. 659].

Οι θεσμοί Πολιτικής Δικονομίας οι οποίοι υφίσταντο κατά την
εγκαθίδρυση της Δημοκρατίας, υπόκεινται κατά την εφαρμογή τους
10 (Άρθρο 188.1) σε έναρμονισμό προς το Σύνταγμα [βλ. μεταξύ άλ-
λων, *The United Bible Societies (Gulf) ν. Χατζηπρακού* (1990) 1
Α.Α.Δ. 395]. Η προσαρμογή αυτή περιορίζει την εξουσία για επα-
ναφορά έφεσης η οποία απορρίπτεται βάσει της Δ.35 θ.13 στις πε-
ριπτώσεις που η επαναφορά έχει ως λόγο τη διασφάλιση του δικαιο-
15 ώματος του διαδίκου που κατοχυρώνει το Άρθρο 30.3(β) του Συ-
ντάγματος. Αυτό είναι το θεμέλιο της δικαιοδοσίας μας και μέσα σ'
αυτό το πλαίσιο θα εξετάσουμε το εγερθέν θέμα.

Διαταγή ως ανωτέρω.